

Vendim nr. 65 datë 05.04.2024

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, i përbërë nga:

Elsa Toska,	Kryesuese
Sonila Bejtja,	Anëtare
Genti Ibrahimimi,	Anëtar

në datën 05.04.2024 mori në shqyrtim paraprak kërkesën nr. 5 (A) 2024 të Regjistrimit Themeltar, që i përket:

KËRKUES: **ARDIT KARABINA**

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. (21-2020-898) 125, datë 01.07.2020 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Gjirokastrë; nr. 00-2023-1211, datë 11.07.2023 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 15, 31, 33, 42, 142, pika 1, 131 shkronja “f” dhe 134 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; nenet 2, 24 e vijues, 328 e vijues, 332/c, 332/d, pika 3, 332/dh, 407 e vijues, 415, 432, shkronjat “a” dhe “b” e vijues”, 436, 441, pika 1 dhe shkronja “b”, të Kodit të Procedurës Penale (*KPP*); nenet 27 dhe 71/a të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese (*Kolegji*), pasi dëgjoi relatorin e çështjes Genti Ibrahimimi, shqyrtoi kërkesën, dokumentet shoqëruese, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Në datën 16.03.2015 Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Gjirokastrë (*Prokuroria Gjirokastrë*) ka regjistruar procedimin penal nr. 124 të vitit 2015 për veprat penale “Kontrabanda me mallra të tjera” dhe “Shpërdorimi i detyrës”, të parashikuara nga nenet 174 dhe 248 të Kodit Penal (*KP*), mbi bazën e materialit hetimor të Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave. Në datën 26.02.2015, në Doganën e Kakavijës, Gjirokastrë, ka rezultuar se kanë hyrë pa paguar detyrimet doganore dy mjete, të cilat kanë qenë të ngarkuara me mallra të importuar nga shteti grek. Kërkuesi, me detyrë doganier i peshores në Doganën e Kakavijës, ka rezultuar se ka qenë me shërbim në momentin e kalimit të këtyre mjeteve dhe dyshohet se nuk i ka peshuar ato.

2. Fillimisht, me vendimin e datës 11.05.2015 të Prokurorisë Gjirokastrë, është vendosur pushimi i hetimeve për këtë procedim penal, duke arsyetuar me mungesën e përgjigjes për letërporosinë e dërguar në shtetin grek. Në vijim të ankimit të Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Gjirokastrë, me vendimin nr. 21-2015-1065-50, datë 07.07.2015, ka vendosur rrëzimin e ankimit, duke e gjetur të drejtë vendimin për pushimin e hetimeve. Kundër këtij vendimi është bërë ankim në Gjykatën e Apelit Gjirokastrë, e cila, me vendimin nr. 20-2015-1065/50, datë 23.09.2015, ka vendosur për prishjen e vendimit të pushimit të hetimeve dhe vazhdimin e hetimeve nga Prokuroria Gjirokastrë në drejtim të ekzekutimit të letërporosisë nga autoritetet e drejtësisë greke.

3. Në përfundim të hetimeve, nga aktet e administruara në ekzekutim të letërporosisë, prokurori ka vendosur të marrë si të pandehur kërkuesin Ardit Karabina, duke i njoftuar akuzën për kryerjen e veprës penale “Shpërdorimi i detyrës”. Në vijim, Prokuroria Gjirokastrë i ka kërkuar gjykatës së shkallës së parë dërgimin e çështjes për gjykim.

4. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Gjirokastrë (*gjyqtari i seancës paraprahe*), me vendimin nr. (21-2020-898) 125, datë 01.07.2020, për sa i përket kërkuesit, ka vendosur pushimin e akuzës, me arsyetimin se rezultonte se nuk ishte provuar përtej dyshimit të arsyeshëm fajësia e tij. Kundër këtij vendimi ka ushtruar ankim Prokuroria Gjirokastrë, duke kërkuar ndryshimin pjesërisht të vendimit dhe dërgimin për gjykim të çështjes për kërkuesin. Kundër ankimit ka ushtruar apel kundërshtues kërkuesi, duke kërkuar lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë.

5. Gjykata e Apelit Gjirokastër, me vendimin nr. 20-2020-599/78, datë 03.12.2020, ka vendosur prishjen e vendimit nr. (21-2020-898) 125, datë 01.07.2020 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Gjirokastër dhe kthimin e akteve për rigjykim po në atë gjykatë, me tjetër trup gjykues. Gjykata e apelit ka arsyetuar, duke orientuar gjykatën e shkallës së parë, se në rigjykimin e çështjes, në rast se ajo gjykatë krijon bindjen për cilësim juridik të gabuar të faktit penal nga prokurori, duhet që në referim të nenit 332/d, paragrafi i tretë, të Kodit të Procedurës Penale (KPP), të ftojë prokurorin të bërë korrigjimet ose saktësimet e nevojshme dhe nëse prokurori nuk vepron, t’ia kthejë atij aktet. Në të kundërt, nëse çmon si të drejtë cilësimin juridik të faktit, duhet të vlerësojë kërkesën për dërgimin e çështjes në gjyq, vetëm në raport me këtë akuzë. Kundër këtij vendimi ka paraqitur rekurs kërkuar, duke kërkuar prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë.

6. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2023-1211, datë 11.07.2023, ka vendosur mospranimin e rekursit, për shkak se nuk përmbante asnjë nga shkaqet e parashikuara nga neni 432 i KPP-së.

7. Në datën 05.02.2024 (sipas shërbimit postar), kërkuar i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) me ankim kushtetues individual, sipas objektit të tij, i cili, pasi është plotësuar sipas kërkesave të ligjit nr. 8577/2000, është regjistruar në datën 21.02.2024.

II

Pretendimet e kërkuarit

8. **Kërkuar**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar se vendimet e kundërshtuara i kanë cenuar të drejtën për proces të rregullt ligjor, në drejtim të:

8.1. *Parimit të aksesit në gjykatë*, pasi gjykata e apelit dhe më pas Gjykata e Lartë nuk e kanë njoftuar personalisht kërkuar për zhvillimin e procesit ndaj tij në dhomën e këshillimit, por vetëm me shpallje publike, duke i hequr mundësinë për të paraqitur parashtrime të mëtejshme me shkrim në lidhje me sa kishte pretenduar në apelin kundërshtues dhe në rekurs. Po kështu, fakti që Gjykata e Lartë dhe gjykata e apelit e kanë zhvilluar gjykimin në dhomën e këshillimit, e bën procesin në vetvete të parregullt. Për shkak të këtyre shkeljeve, ato gjykata kanë cenuar edhe *parimin e barazisë së armëve*, edhe të drejtën e mbrojtjes, si dhe atë për t’u dëgjuar.

8.2. *Standardit të arsytimit të vendimit*, pasi vendimi i gjykatës së apelit paraqet të meta thelbësore në arsyetim. Në kundërshtim me këtë standard, ajo gjykatë, në pjesën

arsyetuese të vendimit, nuk i ka trajtuar fare pretendimet e kërkuarit sipas apelit kundërshtues, duke e bërë atë vendim të paplotë, të paarsyetuar, kundërthënës, të paqartë në përmbajtje dhe kontradiktor. Gjithashtu, ajo gjykatë ka trilluar fakte të pavërteta dhe ka një mungesë totale koherence në vendimin e saj. Gjykata e Lartë nga ana e saj, nuk u ka dhënë përgjigje pretendimeve serioze për proces të parregullt, të ngritur në rekurs nga kërkuari.

- 8.3. *Parimit të sigurisë juridike*, pasi kërkuarit i është atribuar një fakt i ri penal, i pavërtetë, nga gjykata e apelit, i papretenduar më parë nga Prokuroria Gjyrokastër, pa njoftim akuze, pa mundësi për t'u mbrojtur dhe dëgjuar, duke rënduar haptazi, arbitrarisht dhe abuzivisht pozitën e tij ligjore.

III

Vlerësimi i Kolegjit

A. Për legjitimitimin e kërkuarit

9. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike efektive, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale dhe mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur.

10. Kolegji vlerëson se kërkuari, si individ, legjitimohet *ratione personae*, në kuptim të shkronjës “f” të pikës 1 të nenit 131 dhe shkronjës “i” të pikës 1 të nenit 134 të Kushtetutës, pasi është palë në çështjen objekt të ankimit kushtetues individual, për rrjedhojë ka interes të drejtpërdrejtë për vënien në lëvizje të këtij gjykimi kushtetues.

11. Kriteri i *shterimit të mjeteve juridike efektive*, sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, kërkon që individ i t'i drejtohet Gjykatës me ankim kushtetues individual, pasi të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive për mbrojtjen e të drejtave kushtetuese që ai pretendon se i janë cenuar. Qëllimi i këtij neni të Kushtetutës është, ndër

të tjera, të mundësojë parandalimin ose riparimin e shkeljeve të pretenduara, brenda sistemit gjyqësor të zakonshëm, përpara se të tilla pretendime të paraqiten në Gjykatë (*shih vendimet nr. 54, datë 24.07.2017; nr. 77, datë 19.12.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). Duke qenë se mbrojtja kushtetuese ka një funksion subsidiar, ajo mund të kërkohet vetëm për një vendim përfundimtar, të çfarëdolloj forme, që përmbyll procesin gjyqësor. Cenimi i së drejtës për një proces të rregullt ligjor, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, mund të pretendohet në këtë Gjykatë vetëm pasi të shterohen të gjitha mundësitë e ofruara nga sistemi i apelimeve dhe kjo vlen edhe në rastet kur procedurat gjyqësore paraprake çojnë në një rëndim të mëtejshëm ose në tejzgjatjen e cenimit të kësaj të drejte (*shih vendimet nr. 24, datë 27.04.2023; nr. 19, datë 07.07.2022; nr. 14, datë 11.03.2021 të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Kolegji vëren se, në rastin konkret, objekt i ankimit kushtetues individual është vendimi i gjykatës së apelit (pavarësisht se nuk është kundërshtuar në objektin e ankimit kushtetues individual dhe në vend të tij është vendosur vendimi i gjykatës së shkallës së parë), me të cilin është vendosur prishja e vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe kthimi i çështjes për rigjykim po në atë gjykatë, me tjetër trup gjykues, dhe vendimi i Gjykatës së Lartë, me anë të të cilit është vendosur mospranimi i rekursit të kërkuesit.

13. Në jurisprudencën e saj, Gjykata ka pohuar se vendimet e këtij lloji, për më tepër kur procesi i themelit vazhdon të jetë në gjykim, nuk mund të konsiderohen si përfundimtare, për efektet e gjykimit kushtetues, në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “f”, të Kushtetutës, pasi ato nuk vendosin në mënyrë përfundimtare për themelin e çështjes. Në të tilla raste kërkuesi i ka të gjitha mjetet e nevojshme juridike për mbrojtjen e interesave të tij gjatë rigjykimit të çështjes, përfshirë më pas edhe mbrojtjen kushtetuese në këtë Gjykatë (*shih vendimet nr. 58 datë 23.03.2023; nr. 39, datë 06.07.2016; nr. 48, datë 06.07.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Mbështetur në standardet e mësipërme kushtetuese dhe referuar rrethanave të rastit në shqyrtim, në kushtet kur çështja është kthyer për rigjykim në gjykatën e shkallës së parë dhe procedurat gjyqësore për shqyrtimin e saj nuk kanë përfunduar në gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, Kolegji vlerëson se kërkuesi ka ende mjete juridike efektive në dispozicion për të mbrojtur të drejtat e tij kushtetuese të pretenduara si të cenuara, përfshirë më pas edhe mbrojtjen kushtetuese në këtë Gjykatë.

15. Për rrjedhojë, në rastin konkret, Kolegji konstaton se ankimi kushtetues individual nuk plotëson kriterin e shterimit paraprak të të gjitha mjeteve juridike efektive në dispozicion. Në këto

kushte, analiza e përmbushjes së kriterëve të tjera të pranueshmërisë bëhet e panevojshme, për shkak të karakterit kumulativ të tyre.

16. Në përfundim, Kolegji vlerëson se kërkesa nuk plotëson kriteret ligjore për kalimin e saj për shqyrtim në seancë plenare.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese, në bazë të neneve 31 dhe 31/a, pika 2, shkronjat “d”, të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

V E N D O S I:

Moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare.